

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34.141.

Felstős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Válságos helyzetben van a felekezeti tanítószolgálat a buza áresése miatt

Az arad-békési egyházmegyei ág. h. ev. tanítók a békésvármegyei törvényhatósági bizottsághoz a következő kérelmet intézték:

„Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A magyar tanítószolgálat egyetemes ségében viseli azt a súlyos terhet, melyet az ország gazdasági válságára való tekintettel a magyar kir. kormány reáért az egész magyar társadalomra s így természetesen a tanítószolgálatra is.

Van azonban a tanítószolgálatnak egy rétege, a terményjárandóságos, vagy értékegyes felekezeti tanítószolgálat, amely a kormány által tulajdonképpen felértékelte, az egyházak által helyi javadalomként kiszolgáltatott terményjárandóságnak a mai tulajdonoson áron való értékesítés alatti türelmetlen állapotba s nyomorba jutott.

Az értékegyes elöljáró a 136000/1923 VKM. rendelet állapította meg, midőn a tanító javadalmát képező minden métermázsa buza egy értékegyesnek vett és annak egyenértékét 1923. júliusától kezdve minden hónapban újból és újból megállapította, tekintettel a buza áralakulására.

Az 1925. évi 7000 M. E. sz. rendelet 140. pontja alapján a Kultuszminiszter ur a Pénzügyminiszter urral egyetértőleg 1925. évi július hó 1-től a 25000/1926. VKM. számú rendelettel 1 értékegyes (1 q buza) egyenértékét 27.84 P-ben állapította meg. Kimondja azonban ez utóbbi rendelet 4. pontjának 2. bekezdésében azt is, hogy: „Az értékegyes egyenértékére nevezze a jövőben újabb megállapításnak van helye, ha ezt az áralakulások lényeges változása indokoltá teszi.”

Ezen szakasz alapján a kultuszminiszter ur az 1931. évi 865/1. számú rendeletével 1 q buza egyenértékét 21 P-ben állapította meg, amely ma is érvényben van, midőn a buza árának zuhanása miatt 7 pengőt plusz 3 pengő értékű bolettát kapunk egy mázsa buzáért. Veszteségünk tehát ezer tulmagas felértékelés által mázsánként 11 P.

Egy 56 q buzafizetéses tanító tehát 56x11 P-t, vagyis 616 pengőt veszít évenként törvényes fizetéséből. A tótkomlói tanítók között vannak, akik 100 q buzailletményt élveznek (kántortanítók) ezek 100x11 pengőt, vagyis 1100 pengőt veszítenek évenként törvényes fizetésükből, melyet fillérig meg kell kapniuk ép úgy, mint ahogy fillérig megkapja fizetését

az országnak minden rendű tisztviselője.

Törvény szabályozza a tanítók fizetését. Törvény mondja ki, hogy a felekezeti tanító fizetése egyenlő a vele egyenlő képesítésű állami tanító fizetésével. A törvény jog. A jog hatalma alapján minden tisztviselőnek, így a felekezeti tanítónak is meg kell kapnia törvényes járandóságát.

Az 1933. évi 64800 számú VKM. rendelet szerint a felekezeti tanító fizetése öt évi szolgálat után

— melyet 3 évi segédtanítókodás előz meg — havi 126 P. Ha 48 értékegyes van, úgy helyi javadalom havonként 4 q buza, mely a rendelet szerint 4 szer 21 pengőre, vagyis 84 pengőre van felértékelve fiz. kieg. államségélye tehát 42 pengő. A 4 q buzáért tényleg azonban csak 40 pengőt kap bolettával együtt. Tényleges fizetése tehát 42 plusz 40 P. összesen 82 pengő 8 évi szolgálat után. Ha történetesen nős ez a tanító, rejtély, hogy miként ruházza és tartja el családját?

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A felekezeti tanítószolgálat

A magyar álláspont támogatókra talált a genfi kisebbségi vita során

Genf, október 6.

A Népszövetség kisebbségi bizottságának tegnapi ülésén a norvég és a holland megbízottak felszólalásaikban támogatták Baranyai Zoltán felfogását a kisebbségi jogvédelem tekintetében. A bolgár és

az albán megbízottak egyenesen csatlakoztak az indítványhoz. A francia delegátus vitába szállt a német delegátussal a zsidók védelme tekintetében. Baranyai Zoltán szólt fel ezután és válaszolt Benes beszédére a rutén kérdésben.

Betiltják a csehek a felvidéki tót néppártot

Egyre erősödik a tótok politikai üldözése a cseh uralom alatt

A »Präger Mittagblatt« azt a felülnően érdekes hírt közli, hogy a cseh kormány végleg le akar számolni a tót néppárttal és rövidesen betiltják Hlinka pártját. A lap azt

írja, hogy értesülését megbízható kormánykörökből szerezte. A hír nagy izgalmat keltett az érdekeltek körében. Eddig még nem cáfolták meg a prágai lap közlését.

Megkezdte a minisztertanács a gazdaadósságok rendezésének letárgyalását

Az új nyugdíjtörvény tervezetét a keddi minisztertanács tárgyalja

Budapest, október 6.

A kormány tagjai csütörtökön délután 5 órakor Gömbös Gyula miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács elsősorban az őszi munkaprogram összeállításával foglalkozott és határozott arról, hogy a már elkészített törvényjavaslatok milyen sorrendben és időpontban kerüljenek a parlament elé.

A minisztertanácsban résztvett a gyengélkedő Imrédy Béla pénzügyminiszter is.

A folyóügyek letárgyalása után a minisztertanács Imrédy Béla pénzügyminiszter ismertetésében megkezdte a gazdaadósságok rendezése ügyének, illetőleg a pénzügyminiszter erre vonatkozó előadmányának tárgyalását. A minisztertanács éjjel 11 órakor ért véget.

Budapest, október 6.

A tegnapi minisztertanácsban a gazdaadósságok rendezésének az ügyében az érdekeltek több tervezetet juttattak a pénzügyminiszterhez. A minisztertanácsban ezeket a tervezeteket részletesen megvitatották és mindegyiket elvetették. Imrédy Béla pénzügyminiszter ezután saját elvi elgondolásait ismertette a gazdaadósságok kérdésében és kifejtette azokat az alapelveket, amelyeknek szem előtt tartásával a kérdés rendezhető. A minisztertanács a pénzügyminiszter elveit magáévá tette és ennek alapján készítik el a rendelet-tervezetet. A gazdaadósságok kérdésével egyébként foglalkozik a következő minisztertanács is, melyet kedden tart a kormány. Ezen előreláthatóan az új nyugdíjtörvényjavaslat is szóba kerül.

is mostohább elbánásban részesül az állami tanítószolgálat szemből, mert 1., a vallásaitást ingyen végzi, míg az állami tanító ezért külön díjat kap.

2., A kántori funkciót is ingyen végzi, mert a kántori javadalom bele van számítva tanítói javadalomba. Az állami tanító ezért is külön fizetést élvez, ha kántori teendőket végez.

3., A felekezeti tanító nem kap hadipótleket, az államiak igen.

4., Kedvezményes vasuti utazásra jogosító arcképes igazolványt 24 pengő befizetése ellenében kapjuk meg. Az államiak ingyen kapják.

5., A betegsegélyző intézményből ki vagyunk zárva.

6., A VII. fizetési osztályba első sorban államiak neveztetnek ki. 1933-ban egy felekezeti tanító sem lett kinevezve a VII. ba, csak állami.

Mindezekhez járul a buzajárandóságnak 21 pengőben való túlértékelése, melyet az élet rég túlhaladt. Érthető és jogos a felekezeti tanítók elkeseredése.

Elviselhetetlen sorsunkban és a mi nagy nyomorúságunkban mélyeséges tisztelettel fordulunk a Tek. Törvényhat. Bizottsághoz azon kérelmünkkel, hogy; Mondja ki határozatilag Békés vármegye Törvényhatósági Bizottsága, miszerint a terményfizetéses felekezeti tanítószolgálat sérelmének megszüntetése tárgyában feliratot intéz a magas kormányhoz, melyben hivatkozva a 25000/1926 VKM. számú rendelet 4. pontjának 2. bekezdésére, melyszerint az értékegyes egyenértékére nézve újabb megállapításnak van helye, ha ezt az áralakulások lényeges változása indokoltá teszi, kéri, hogy a magas kormány helyezze hatályon kívül az 1931. évi 865—1—1. sz. VKM. rendeletét és állapítsa meg az értékegyes egyenértékét a buza mai forgalmi értékének megfelelően.

Gömbös Gyula felkeresi Dollfuss kancellárt

Budapest, okt. 6. Mint ismeretes, holnap kellett volna Gömbös miniszterelnöknek és Kállay földmívelésügyi miniszternek az osztrák kancellár meghívására Ausztriába utaznia vadászatra. Az utazás azonban nem tartja ki, mert az osztrák kancellár megsebesülése miatt elmaradt. Jól informált helyen azonban nem tartják ki, hogy Gömbös ankarai útja előtt mégis felkeresi Dollfuss kancellárt.

Merénylet oláh képviselők ellen

Bukarest, okt. 6. Szováta és Marosvásárhely közötti keskenyvágyú vasút ellen merényletet kíséreltek meg. Kövekkel és fadarabokkal eltorlasztották a pályát, úgyhogy a vonat két kocsija kiskilott. Az utasok között pánik keletkezett. Nehányan a menekülő tettesek után lőttek, ezek azonban a közeli erdőben eltűntek. A vonaton több képviselő is utazott, akik Maniut látogatták meg Szovátaán.

Egymást pusztítják a román bombavető repülőgépek

Bukarestből jelentik: Stojneci közelében két bombavető repülőgép összeütközött és lezuhant. Két tiszt szörnnyehalt, az egyik figyelő, aki éjtörnyővel kiugrott, megmenekült.

Bukarest, október 6. A román hadgyakorlatok során tegnap újabb szerencsétlenség történt. Egy repülőgép eltévesztette az irányt és Crajova felett bocsájtott le egy bombát. A bomba egy házra esett, átszakította a tetőt és a falat, a szobában felrobbant és teljesen szétrombolta a házat. Szerencsére a robbanás pillanatában senki sem tartózkodott a házban. A robbanás következtében még a szomszédos házak ablakai is betörték.

Jubiláris diszközgyűlés a szeghalmi Kaszinóban

Tudvalevő, hogy a szeghalmi kaszinó egyike a vármegye legrégebben alapított társadalmi egyesületének, amelynek legelső alapszabályait 1858 ban hagyta jóvá az akkori k. u. k. statthalterei abteilung zu Grosswardein.

A szeghalmi kaszinó alapításának hetvenötödik évi rendes közgyűlését az elmúlt vasárnap diszközgyűlés formájában tartotta meg s erre a ritka ünnepségre összesereglet a község és a környék intelligenciája is, mert ez alkalommal leplezték le az alapítástól a mai napig volt elnököknek nagyobbitott arcképeit.

Elnökök voltak 75 év alatt a következők: Augusz János ügyvéd 1858—1862, Flaskay István földbirtokos 1862—1874, Kiss Ferenc gyógyszerész 1874—1881, Wittmann Ignác nagybérő 1881—1889, dr Pap József ügyvéd és földbirtokos 1889—1892, Ambrus Sándor főszolgabíró, a későbbi főispán 1892—1895, Csánky Béla ügyvéd 1895—1898, Szabó Sándor kath. lelkész 1899—1923, dr Kardos József ügyvéd és földbirtokos 1923—1930, végül Kováts Lajos ny. ítélőtáblai bíró 1893 ban és 1930-tól a mai napig.

A diszközgyűlés ünnepi szónoka dr Tóth Béla szeghalmi főszolgabíró volt, aki nagy tetszéssel fogadott beszédében megemlékezett a kaszinó 75 éves múltjáról és ismertette az elnökök életrajzát.

A diszközgyűlést 150 terítéses bankett követte, amely után táncmulatság volt.

20 filléres milliók könyve! 20

279. Gert Rothberg: Szeretni kell. I.

280. " " " " II.

281. Courths Mahler: Házasságról szó sincs

282. Geskell: Szívem szíved kereste.

Kizárják a prágai parlamentből a nemzeti szocialistákat és a németeket

Kétségbeesett erőfeszítés a széteső Csehszlovákia összetartása érdekében

Prága, október 6. A csehi képviselőház október 17-re rendkívüli ülésre hívták össze, hogy döntsenek a nemzeti szocialista párt és a német nemzeti párt képviselőinek mandátuma fellett. A kormány hír szerint törvényjavaslatot nyújt be, amely kimondja, hogy a betiltott pártok képviselőinek mandátuma automatikusan megszűnik. A feloszlott pártok letartóztatásban levő tagjait tömegesen szállítják Prágába, mert a kormány úgy intézkedett, hogy

minden politikai bűnügyben Prágában folytassák le a bűnügyi eljárást.

A »Práger Tageblatt« a következőket írja: Prágában és a környéken tegnap a nemzeti szocialista párt és a német nemzeti párt feloszlata után nagyarányú házkutatásokat tartottak a párttitkárságokon és a vezetők lakásán. A belügyminisztérium utasította a közbiztonsági szervezeteket, hogy a feloszlott pártok vagyonát helyezték zár alá.

A lengyel cserkészek szívesen emlékeznek vissza Magyarországra

„Jó Munkát! — Csuwaj!” „Viszont játásra! — Powidrenia!”
Egy varsói lengyel cserkész levele békéscsabai dzsembori-barátjához

A tegnapi posta érdekes levelet hozott egy csabai cserkésznek, Terpitko Andrásnak a „Muve Körös” cserkészcsapat őrsvezetőjének.

A gödöllői cserkészbarátságának egyik szála ez a kedves nangu levél, amelynek magyar fordítását itt közöljük:

Kedves cserkész testvér!

Nagyon szépen köszönöm neked a te kedves leveledet, a daloskönyvet és a fényképet. Hány napja, hogy te haza érkeztél, én Jamboree után még Wienbe mentem, Most kezdjük a tanulást az egyetemen. Már pár napja annak, hogy megkaptam leveledet, de nem volt időm rögtön válaszolni. A lengyel cserkészek szívesen emlékeznek vissza a Jamboree-ra Budapestre, Gödöllőre és a magyar népre. Nagyon jó volt nekünk a jamboree, mi szívből köszönjük nektek a ti kedves vendéglátásokat. Most mi lengyelek szívesen emlékezünk vissza rátok és arra a sok jóra, amiben nálatok részesültünk s arra a nagy vendégszeretetre, melyben minket részesítettetek. Mutogatjuk a magyar emlékeket s a fényképeket melyeket Magyarországon készítettünk. Eljén Magyarország!

Most a jamboree minket lengyeleket és magyarokat nagyon közel hozott, s mi megerősítjük azt a testvériséget, amely köztünk régi idők óta fennáll. Nagyon örülünk, hogy te testvér megakarsz

tanulni lengyelül, én is tanulnék magyarul, de a ti nyelvek nagyon nehéz. Írjal ha megértetted leveletem, küldök neked daioskönyveket és fényképeket. Írjal és kérlek téged küldjél jamboree bélyeget, nagyon szeretném őket emlékébe eltenni. Írjal a bélyegek helyett mit küldjek neked. Nagyon örülnék ha ti csapatotok eljönne hozzánk táborozni.

Üdvözöllek téged, a te barátaidat és Magyarországot szívből

„Jó munkát!” „Csuwaj!”

Viszontlátásra! Dovidrenia!

Bolcszaw Bujalszky
lengyel cserkész.

IDŐJÁRÁS

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése
1933. október 6 án délelben.

Hőminimum + 11° C°
Hőmaximum + 18° C°
A föld felszínén + 9° C°
Légnyomás 7673 mm.
Csapadék 00 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Gyengülő légáramlással anyhe, továbbra is derült idő várható.

Hirdessen
a „Körösvidék”-ben.

Október CSABA MOZGÓ

6, 7
és 8-án

péntek fél 7-kor zóna: 20—70, fél 9-kor rendes helyár: 30—100 f., szombat fél 7 és fél 9 órakor rendes helyár: 30—100 fillér, vasárnap 3-kor zóna: 20—70, 5-7-9-kor rendes helyár: 30—100 f.

16 éven felülieknek!

SUSAN LENOX

Greta Garbo és Clark Gable tündöklése és bukása

Izgalmas, szenvedéllyel átfűtött mese, a legnagyobb Garbo szerepek egyike.

Charlie a csávában

Hangos burleszk.

HIREK

— Hazaérkezett a főispán. Korossy György Békés vármegye főispánja szerdán este Budapestre utazott több hivatalos ügy elintézésé végett. A főispán a csütörtöki napon a különböző minisztériumokban tárgyal és pénteken érkezett vissza Gyulára.

— Választmányi ülés. A Magyar Vöröskereszt Egylet békéscsabai városi választmánya dr. Korniss Géza városi tanácsnok elnöklete alatt október 9-én hétfőn délután 5 órakor a városháza 15. számú szobájában választmányi ülést tart, amelyen a félszázados jubileumi diszközgyűlés előkészítéséről, valamint a fogászatnak az elemi iskolákba való bevezetéséről tárgyalnak. A jelentős ügyekre való tekintettel kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

— Budapesten is leszáll a Graf Zeppelin. Budapestről jelentik: A Graf Zeppelin oceánjáró óriásléghajó november első napjaiban balkáni és elő ázsiai utra indul. Leszáll a mátyásföldi repülőtéren is, de utasokat nem vesz fel. Érkezésének portos idejét még nem állapították meg, de novembe 2 ra, vagy 3-ra várják.

— Vasánap áramszünet lesz. A békéscsabai villamosmű igazgatósága közli, hogy f. hó 8-án, vasárnap reggel 5 órától délután 2 óráig kéményszerítés miatt az egész város területén áramszünet lesz.

* Hölgyek figyelmébe. Mélyen lezállított árak Korek hölgyfodrásznál. Ondolálás 60 fillér, hajvágás ondolálással 1.20 P. Hajfestés minden színben. Figyelmes és pontos kiszolgálás.

— Felemlik az őrlési vámot? A Magyar Közgazdaság jelentő: A vámörli malmok akciót indítottak a vámörli díjak fölemelésére. Ezeket a díjakat utólag 1930 ban szabályozták, amikor a buza vámját 12 százalékban, a rozset pedig 15 százalékban állapították meg. A gabonárak erős csökkenése következtében a molnárak a földmivelésügyi minisztériumhoz fordultak az emelés érdekében. A földmivelésügyi minisztérium utasítására a Molnárszövetség számításokat végzett az önköltség megállapítására és ezeket az Árelemző Bizottság vizsgálja felül. E-től a vizsgálatól függ a kérdés elintézésé. Az agrárérdekeltségek — a mezőgazdaság nehé helyzetére való tekintettel — ellenézték a díjak fölemelését. A kérdés a jövő héten kerül döntésre.

* Elhajasodásnál, köszvényénél és cukorbetegségnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz javítja a belek működését és javítja az emésztést.

— Vármegyei kertészeti kiállítás Gyulán. Mint ismeretes, a Békéscsabai Kertészeti Egyesület október 14—15-én nagyszabású vármegyei kertészeti kiállítást rendez Gyulán a Göndöcs-kerti pavillonban. A kiállítás iránt vármegyeszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A MAVART gyulai képviselő értesíti a közönséget, hogy a Békéscsaba—Békés és viszont Békés—Békéscsaba közötti korlátozást f. hó 8-ától kezdve megszüntetik.

— A vármegye tiltakozik az apcvideki kőbányának állami átvétele ellen. Néhány nappal ezelőtt került nyilvánosságra, hogy a kereskedelmi miniszter az ország utáhalozatának egyéges kiépítésére és az ugynevezett bekötő utak megépítésére részletes tervezetet dolgozott ki. A törvénytervezettel kapcsolatosan felmerült az a gondolat, hogy az utépítéshez szükséges költségek kitermelést racionalizálják és éppen ezért az állam azt tervezi, hogy a saját kezelésében központosítja a kőbányákat, még azokat is, amelyek különböző megyék, városi autonómiák birtokában vannak. A vármegyének minden évben jelentős haszna van a kőbányából, amely ebben az évben már eddig is 18 ezer pengő megtérítést fizetett az eladott kömmennyiség után. Miat értesülünk, a vármegye tiltakozik az apcvideki kőbányának állami kezelésbe való átvétele ellen, de ha arra közérdekből elengedhetetlenül szükség volna, úgy csak abban az esetben volna hajlandó kiengedni birtokából a bányát, ha az állam a megfelelő értékével kárpótolná a megyét.

* Tanulónak négy középiskolát végzett 14—15 éves fiút felvesz a Knyihár drogéria.

— Országzászló-avatás Eleken Elek községben f. hó 8-án, vasárnap avatják a községben felállított országzászlót. Az ünnepség délelőtt fél 10 órakor tábori misével kezdődik. Az ünnepély műsorán szerepel az eleki iparosdalkör, mely nemrég Makón, a kerületi kiállítás és vásár keretében rendezett dalversenyen is szép sikert ért el. Dr. vitéz Horváth Béla székesfővárosi tanácsos főjegyző mondja az ünnepi beszédet, Dr. Braun Ferenc ügyvéd adja át az országzászlót Elek községnek, amelynek nevében Péczely Lajos főjegyző veszi azt át rövid beszéd kíséretében. Szavaltatok, ének és zenekari számok teszik teljessé és gazdaggá az avató-ünnepség műsorát.

* Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaglásnál naponta fél pohár természetes »Ferenc József« keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

— A Török-Magyar Kereskedelmi Kamara kedvezményes különvonatot indít 1933 október 22-től november 1-ig Konstantinápolyba — Rodostó—Brussa—Scutari — a rodostói Rákóczi-ház felavatása alkalmából. Részvételi díjak II. osztályon P 328, III. osztályon P 265. Jelentkezéseket október 14-ig elfogad és részletes felvilágosítással szolgál a Menetjegyiroda békéscsabai fiókja.

— Körösladányi hírek. A Körösladányi tudósítója jelenti: A körösladányi tűzoltók vasárnap szép sikerrel rendezték meg idej szüreti mulatságukat, melyet este a ligetbe és az Ipartestületben reggelig tartó vidám bál követett. — Hétfőn délelőtt körösladányi lakásán szerelmi bánatában felakasztotta magát Tóth Imre 25 éves gazdálkodó. Mire hozzátartozói észre vették, már kiszenvedett. Kedden temették el. — A KAC női kézilabda-csapata vasárnap vereséget szenvedett a kiváló Mezőberényi Textil csapattól. Eredmény 8:0 (2:0) a Textil javára.

* Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűviz megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz azáltal, hogy a béltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz számos féldoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott.

— Különvonat indul Berlinbe november 10-én Részvételi díj II. osztályon P 197, III. osztályon P 159. A kétszeri cseh átutazási vizum díját az utasok külön fizetik. Jelentkezni lehet november 2-ig a Menetjegyiroda békéscsabai fiókjánál, ahol részletes felvilágosítással szolgálnak.

— Fűtésre szedik a vadgesztenyét. A Körösparton és azokon az utvonalakon, ahol vadgesztenyefák vannak, az utóbbi időben, hogy az érett gesztenyék hullása megkezdődött, szinte állandóan lehet látni asszonyokat és gyerekeket, akik a földön heverő gesztenyét kosárba, vagy zsákba szedgetik fel. A vadgesztenyefa termését, ami eddig minden haszon nélkül elkallódott, fűtési célra gyűjtik s azt mondják, ha megszárad jól ég és jól melegít.

Felvilágosítás

János szomszéd szófukar ember, mint a magafajta magyarok általában, a felesége azonban annál kíváncsi és beszédesebb, mint hát a fehérnép általában. Vég nélkül faggatja az öreget mindenről. A múlt vasárnap is, hogy az öreg hazajött a templomból, az asszony azonnal rákezdte:

- No, hun vót kend?
- A templomba.
- Oszt prédikát a pap?
- Ühüm.
- Oszt mirü prédikát?
- Mirü? Hát a bünrű.
- Oszt mit prédikát a bünrű?

János szomszéd megigazította agyarán a pipát s így fejezte be:

- Ellenözte.
- Aztán kifordult a konyhából az istállóba a lovakhoz, tehénekhez. Azok nem kérdezek és nem kotyognak.

— Az Aurora kör közgyűlése október 12-én, csütörtökön délután 6 órakor lesz a Kulturpalota Aurora termében és arra ezúton hívja meg az Aurora kör tagjait az elnökség. Ugyanakkor választmányi ülés lesz, amelyen a választmányi tagok minél számosabb megjelenését kéri.

— Elrendelik a tojás suly szerint való értékelését. Már régóta kísért a terv, hogy kötelező legyen a tojásnak suly szerint való értékelése. A földművelésügyi miniszter most döntő elhatározásra jutott és rövidesen kiadja az erre vonatkozó rendelkezést. Természetesen csak a nagybani eladásnál viszik keresztül az újítást, mégpedig azért, mert a miniszter szerint ezen a módon lehet fokozni a magyar tojás nemzetközi versenyét. A piacon történő kicsinybani eladásnál továbbra is megengedik a darabszáma való üzletkötést.

— Baleset favágás közben. Pleskó Mihály 24 éves favágó békéscsaba Egressi-u. 36. szám alatti lakos fát vágott, miközben a kezében ievő fejsze kiugrott és bal lábafejét megsebesítette. Sérülését a mentők kötözték be.

— Újból életbelépett a díjnyokok felvételi tilalma a postán. A postavezérigazgatósága közli, hogy az érettségi vizsgálatot tett egyének részére fenntartott postaforgalmi díjnoki állásokat, amelyekre a felvételi tilalmat a minisztertanács engedélyével június hóban egy hónapra felfüggesztették, már mind betöltötték. További felvételek az ismét életbelépett felvételi tilalom miatt nem lehetségesek.

— Bécs visszatér a fagyúgyerlyához. Bécsből jelentik, hogy a vendéglőkben, éttermekben és nagyobb kávéházakban tegnap este megkezdődött a villanystrájk. Majdnem kétszeresére emelték fel az áramdíjat és ez olyan felháborodást váltott ki, hogy a vállalatok elhatározták, hogy az eddig felhasznált árammennyiség felét veszik igénybe. A strájkolók el vannak határozva az acetilén és petróleummal való világításra.

— Megjutalmazásra előterjesztendő gazdasági cselédek és gazdasági munkások összeírása. A megjutalmazásra előterjesztendő gazdasági cselédek és gazdasági munkások összeírása a városi munkásközvetítő hivatalnál történik. Felhívják a munkaadók figyelmét, hogy akiknek szolgáltatásban 25 övet meghaladó ideig egyfolytában szolgálatot teljesítő gazdasági cselédjük, illetve olyan mezőgazdasági (kubikos) munkások vannak, akik egy helyen hosszabb idő óta szolgálnak, valamint hűségükkel, szorgalmukkal és hazafias magatartásukkal munkástársaik közül kitűntek, összeírás és jutalmazásra való előterjesztés végett a városi munkásközvetítő hivatal 2. számú szobájában október 15-ig jelentkezzenek.

— Szülők a törvénszék előtt. Gyuláról jelentik: A gyulai kir. törvénszék Ungváry tanácsa a napokban Schneider Györgyné eleki asszonyt csendőri feljelentés alapján gondatlanságból okozott emberölésért egyhónapi fogháza ítélte. Schneiderné egy napon az udvaron magára hagyta Katalin nevű kislányát, aki egy vízzel telt dézsába esett és megfulladt. A büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Hasonló bűncselekmény vádjával került a törvénszék elé Vozár Pálné békéscsabai asszony, aki őrizetlenül hagyta kislányát a kamrában, ahol egy kukoricászsák ráesett a gyerekre és magaalá temette. A kislány ott fulladt meg a zsák alatt. A törvénszék őt is bűnösnek mondta ki gondatlanságból okozott emberölés büntetésében s ezért 1 hónapi fogháza ítélte, azonban az ő büntetése végrehajtását is felfüggesztette 3 évi próbaidőre. Az ítéletek jogerősek.

— Francia katonai repülők tömegkatasztrófája. Párisból jelentik: A francia aviatikának tegnap gyásznapja volt. Toul közelében egy katonai repülőgép lezuhant és három utasa szörnyethalt. A Marseille közelében levő taven tegnap a katonai vízirepülőgépek éjjeli gyakorlatot végeztek. Az egyik gép nem tért vissza állomáshelyére. Reggel találták meg a gépet a tó tükreire lebegve. Három utasa holtan hevert a gép belsejében. A szerencsétlenség okát még nem sikerült megállapítani. St. Nazaire mellett egy új óriás vízirepülőgép próbarepülést végzett. A gép a Loire torkolatába zuhant és elsüllyedt. A benneülőket sikerült megmenteni.

Ma, szombaton este nagy disznótoros vacsora

Bencsik Mihály vendéglőjében (Vágóhíddal szemben.)

E családias jellegű vacsorára ezuton hívom meg ismerőseimet és jó barátaimat.

A vacsora ára (töltöttkáposzta, kolbász, hurka) 80 fillér.

— Ezen a héten a Badics és Radó gyógyszerterek tartanak éjjeli szolgálatot.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Pénteken, október 6-án ünnepi díszelőadás az aradi vértanúk megemlékezésére. Ünnepi műsor: 1. Nyitány. Részletek a Hunyadi László operából. 2. Ünnepi beszéd, tartja dr. Rell Lajos reál gimnáziumi igazgató. 3. Arva László király díszelőadása. Remélhetőleg a város szépért, nemesért lelkesedő közönsége tömegesen jelenik meg a színházi estén és ezzel majd serkentőleg hat hasonló szép vállalkozásra. Külön érdekessége az estének, hogy a címszerepet Somlay István, a budapesti Kamara Színház közkedvelt szerelmes színésze játssza.

Szombaton délután az első ifjúsági előadás, rendkívül olcsó helyárak mellett. »Tatárjárás«, a legmulatságosabb katona-operett.

Szombaton, vasárnap este és hétfőn a Magyar Színház átütő sikerű nagy újdonsága »Egy csók és más semmi«. Soha még szöveg, vers, zene, pajzán jókedv ilyen zavartalan harmóniába nem olvadt össze, mint ebben a pompás operettben.

Vasárnap délután olcsó helyárakkal a nagyszerű »Fehérvári huszárok«.

Hétfőn este „Egy csók és más semmi.“

Edgar Wallace
afrikai könyvei:

**Sandi
rendet csinál**

Pengős regények:
Max Brand:

Vágtató bosszú

Félpengős regények:
Willy Dies:

**Kívított
szerelem**

Rodríguez André
és Ödön:

Nevető halál

Kapható

KÖRÖSVIDÉK
könykereskedésében.

SPORT

Megindult a roham a vasárnapi disztorna jegyeiért.

A vasárnap délután 2 óraker kezdődő disztorna és labdarugó mérkőzés iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Uhrin dr.-nál, a CsAK főtitkáránál, valamint a Réthy gyógyszerárban a jegyek felét már előjegyezték, illetve elvitték. Előreláthatólag a magyar tornászajnokokat és a kiskunhalasi hölgytornászok gyakorlatait rekordközönség nézi meg. A budapesti tornászok között lesz Sárkány István ezévi középiskolai tornászajnok is, akinek az artistákra emlékeztető lendületi gyakorlatai sokszor a szenior bajnokok munkáját is felülmulják.

A Magyar Országos Torna Szövetség képviselőjében dr. Kiss József posta-főigazgató, a MOTESZ alelnöke jelenik meg a CsAK első disztornáján.

A rendezőegyesület felkéri a csabai úri közönséget, hogy a tornabemutató előtti üdvözlésekre, amely pontosan 2 óraker kezdődik, lehetőleg mindenki, aki jegyét megváltotta, a helyszínen legyen. A CsAK ugyanis méltó keretben óhajtja üdvözölni a kiváló budapesti és halasi sportolókat s azoknak kísérőit.

Iparengedély változások szeptember hónapban Békéscsabán

Emelkedett az iparengedélyek száma

Hivatalos helyről szerzett kimutatás szerint szeptember hónapban az alábbi iparengedély változások történtek Békéscsabán:

Iparengedélyt kapott: Ifj. Pribojszki János kerekpárkötőszövő, Molnar Mária tej-, tejtermék-, élelmiszer-, fűszer- és vegyeskereskedő, Zsiros Pál asztalos, Tambur Sándorné fűzőkészítő, Békéscsiki Matyas kisebb kőműves, Rechoitzer Jolán vegyeskereskedő, Szuliman Viktor vendéglő, Filipinyi Mihály tengelyen való fuvározas, Leszko András fazekas, Szák György és Társa gabona- és terménykereskedő, Hricsovinyi György csizmadia, Zsuzsa György és neje baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs, déligyümölcs és élelmiszer kereskedő, Mlinár János baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs, déligyümölcs és élelmiszer kereskedő, Vladika András és Társa mészáros és hentes, özv. Meskó Györgyné nőiszabó, Szlancsik György szabó, Mekis Mihály csizmadia, Michnai Sándorné asztalos és temetkezési vállalkozó, Karácsonyi Gyula korcsma és kávéház, Timár Gyula és Társa borbély és fodrász, Csáki Albert mészáros és hentes, Andrejsik Mihály és Társa molnár, Kiss Gyula férfiszabó, László Sára nőiszabó, Perei János cipész, Hursan János bőrkereskedő, cipész és csizmadia, Hankó András dohány, c. és papirkereskedő, Bámfi András asztalos, Eszlinger Károly vasöntő iparra.

Iparáról lemondott: Frankó Mátyás lakatos, ifj. Pribojszki János kerekpár és gramfonkereskedő, Gyuricska András kőművesmester, Szuliman Viktor korcsma, Pesti István tüzelő és építkezési anyagkereskedő, Kulkai András tűzifa-kereskedő, Kertész Mária divat- és rövidáru kereskedő, Frisch-

mann Vilmos szatócs, Farkas Gézané tollkereskedő, Alföldi Mérleg- és Gépgyár gumivulkanizáló, ifj. Hosszu Mátyás ács és kőművesmester, Michnai Sándor asztalos és temetkezési vállalkozó, Veres József cipész, Nagy László kerékgyártó, Kálló Pál fazekas, Szudár Lajos szatócs, Csillagi Mártonné textiláru kereskedő, Hanko András ácsmester, özv. Madanyiczki Györgyné fűszer és vegyeskereskedő.

Egyéb változások: Molnár Sándor férfiszabó iparát szeptember 1-től újból folytatja, Priskin György kovács iparát szeptember 15-től egy évre szünetelteti, Scharzenallo Olivio fagyaltkészítő és cukrászárú kereskedő szeptember 28-tól hat hónapra szünetelteti iparát.

A fentiek szerint szeptember hónapban harminc új iparengedélyt adtak ki Békéscsabán, míg iparengedélyüket tizenkilencen adták be.

Herceg Ferenc emlékezése:

A VÁRHEGY

Fűzve 5 P
Kötve 8 P

Kapható a „KÖRÖSVIDEK” könyvkereskedésében.

MOZI

Greta Garbo

Bemutítja a Csaba Mozgó október 6., 7. és 8-án

Susan Linx tündöklése és bukása, ez annak a Metro-filmnek a címe, amelynek már eleve is érdeme, hogy keretet ad Greta Garbó csodálatos művészetének. De a filmnek vannak egyéb jogcime is az elismerésre: Mozgalmas, változatos, a cselekményt viharzó szenvedélyek sodorják, a képek új, meglepő milióket tárnak fel, — mind olyan momentumok, amelyek egymagukban is biztosítanak a sikert. Greta Garbo előttünk éli át az érzelmek egész skáláját. A kifejezés legegyszerűbb eszközeit használja: egy egy halk szó, egyegy megkezdett gesztus, a ki nem buggyanó könnyek, eltört szívek, szenvedések váltják ki a legnagyobb hatást. Clark Gable, ez a fiatal színész robusztus tehetség, Játéka férfias, közvetlen, intuitív és mentes minden mesterségbeli rutintól. Garboval együtt minden idegszálával átéli az egymásra torló eseményeket.

RÁDIÓ

A rádió szombati műsora:

6.45: Torna. — Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10.00: Felolvasás. 11.1: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.05: Dalmáth Lenke zongorázik, Szabó László énekel, Rákos Arnold hegedül. 12.30: Hírek. — Utána pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. 1.45: Helyszíni közvetítés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfo-

lyam hírek. 4.0: A Rádióélet meseórája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Felolvasás. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 6.30: Rádióamatőr posta. 7.00: Dióssy Edit énekel. 7.30: Színmű előadás a Studióból. 9.15: Pontos időjelzés, hírek, löverseny-eredmények. 9.30: Bachmann-jazz Dáni Dezső énekszámával Utána időjárásjelentés. — Utána Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara.

Ma,

szombaton

disznótoros vacsora.

Szíves pártfogást kér

RESICZA vendéglős.

Orvosnak, nyugdíjasnak, Máv. tisztviselőnek különösen alkalmas

5 szobás modern villa-épület udvarral, Erzsébethegyen, vasúti átjáróhoz közel, —

Apponyi-utcában 3 szobás urilakás, Klapka-utcában 4 szobás lakóház gazdasági épületekkel, Békési-úton 2 szobás lakás bérbeadó. Felvilágosítást nyújt

dr. Láng Frigyes ügyvéd.

Ma, szombaton este

disznótoros vacsora a „Kis pipa” vendéglőben.

Elsőrendű zöldszeváni, tokaji és szekszárdi borok. — Szolid polgári árak. — Vitéz Jóska teljes zenekarával muzsikál.

HENGERCISISZOLÁS,

főtengelysiszolás, könnyű-fém dugattyúk, fejesztergápadmunkák, kazánhegesztések, villanyhegesztések hengerfej készítés, fogaskerékmarások, fagenerátorok készítése.

OSGYÁN mérnök, Bcsaba

Nyúl-és fácán-vacsora október 7-én,

szombaton este 8 órai kezdettel. :: Izletes vacsora, kitiűnő tokaji- és dányosi borok. :: Pontos kiszolgálás, szolid árak, elsőrendű vonózenekar. :: Csak minél számosabb látogatást kér

Kovács Bandi vendéglős.

Tőzsde

VALUTÁK:

Angol font	17 85 — 18 25
100 Francia frank	22 30 — 22 50
100 Cseh korona	16 95 — 17 07
100 Dinár	7 80 — 8 30
100 Dollár	369 00 — 379 00
100 Leu	3 42 — 3 46
100 Lira	29 90 — 30 20
100 Német márka	135 70 — 136 00
100 Svájci frank	110 70 — 111 40

Határidős piac:

Irányzat: Barátságos, forgalom csendes.

GABONÁRÁK:

77 kg. tv. buza	7 50 — 7 75
78 kg. tv.	7 60 — 7 85
79 kg. tv.	7 75 — 7 95
80 kg. tv.	7 80 — 8 05
Rozs	4 25 — 4 35
Takarmányárpa	6 30 — 6 40
Tengeri	7 00 — 7 10
Zab	6 90 — 7 00
Korpa	4 90 — 5 00
Szárpa	10 50 — 12 00

Készáru piac:

Irányzat: Jól tartott, forgalom csendes. Az előző napi árakhoz viszonyítva a buza 5 olcsóbb, tengeri 10 fillérrel jobb mázsánként. A többi cikkek árai változatlanok.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR:

Árak: Fiatál könnyű 68—70, nehéz 73—74.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vastag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is befizethető.

Az V., Fiume-u. 10 szám alatti és a VI., Nagyváradi-utca 20 szám alatti házak eladó. Értekezni lehet dr. Galli Károly ügyvédnél.

32 hold föld bérbeadó. Bővebbet L. Zsilinszky-u. 9. 5900

Jó fejős-kecske és ennek anyanyi nőstény fia eladó. Kinizsi-u. 3.

Jobb r. kath. leány mindenek, vagy gyermek mellé menne, feltétlenül vidékre. Cim: T. E. Békéscsaba, VI., Urszinyi D.-u. 33 sz.

Jó házból való kifutóflut saját kerekpárral felvesz Róna Ferenc fűszerkereskedő Szentmiklósi-ut 27—29.

Megbízható bejárónőt keresek jó fizetéssel. Cim: Kistabán-utca 24. 5868

A „Vadászban” a délutáni tánc megkezdődött. Gyulai-ut 10. 5881

Tiszteességes, lehetőleg gyermektelen házaspár, házmesternek, kedvező feltételek mellett felvétetik. Érdeklődni lehet Kugel Sámuel vaskereskedésében.

Disznótoros vacsora ma este. Töltöttkáposzta 24, hurka, kolbász 50, turós csusza 16. Házhoz kedvezmény. Ezen finom, izletes vacsorán mindenkit szívesen látok. Varga, „Központi”-étkezdé, Luher-utca 10.

Egy kitiűnőkarban levő komplett amerikai díó háló betétes matraccal, egy teljesen új 5x6 m-es filcszőnyeg és egy Bösendorfer koncert zongora igen olcsón eladó. Megtekinthető Andrassy-ut 31. d. e. 10—12-ig. 5737